

ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ТУРИСТИЧНО-РЕКРЕАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ТА АТРАКТИВНОСТІ ТУРИСТИЧНО-РЕКРЕАЦІЙНОЇ СФЕРИ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ

Орислава Графська

д.е.н., доцент

*Львівський державний університет
фізичної культури
імені Івана Боберського (Україна)*

Сьогодні актуальними для туристично-рекреаційної сфери є питання щодо використання потенціалу туристично-рекреаційної сфери та атрактивності певних регіонів України. Атрактивність – один із пріоритетних показників.

Атрактивність (від лат. «attrahere» – привабливість): 1) характеристика туру, у якому ділову програму поєднано з відпочинком або розвагами; 2) важливою є властивість туристичних ресурсів, що свідчить про їхні рекреаційні цінності [1].

Варто згадати про таке поняття, як рекреаційна галузь, – це сфера, діяльність підприємств якої спрямована на задоволення рекреаційних потреб населення; технології, що при цьому використовують, або ж кінцеві продукти цих підприємств – рекреаційні послуги – часто подібні між собою.

За сучасних умов хаотичний розвиток тіньового туристичного бізнесу може становити інтерес для місцевих еліт лише з погляду участі в ньому на правах співвласності чи отримання корупційної винагороди. Це залишає сектор переважно на шляху «дикого» розвитку. Він ґрунтується на колосальному нереалізованому туристичному потенціалі як внутрішнього, так і в'їзного туризму, але водночас супроводжується хронічним недофінансуванням інфраструктури, що зумовлено обмеженістю туристичних потоків з країн із «вибагливим» споживачем.

Дослідження, які ми провели, виявили також тісну залежність ефективності використання туристично-рекреаційного потенціалу регіонів.

Якщо розглянути в розрізі складників формування індексу атрактивності туристично-рекреаційної сфери регіонів України, то можна констатувати, що найбільший вплив на рівень ефективності використання туристично-рекреаційного потенціалу регіонів України у 2018 р. мали такі компоненти,

як індекс культурної привабливості (коефіцієнт кореляції становить 0,758946) та інтегральний індекс інвестиційної привабливості туристично-рекреаційної сфери (коефіцієнт кореляції становить 0,967032) (табл. 1). Натомість низькою була залежність синтетичного індикатора привабливості туристичної інфраструктури та рівня ефективності використання туристично-рекреаційного потенціалу території (коефіцієнт кореляції становить 0,228167), що пов'язано з низьким рівнем розвитку туристично-рекреаційної інфраструктури, яка сьогодні є необхідною платформою для нарощення потенціалу розвитку туристично-рекреаційної сфери регіонів України, а тому її можна вважати основним пріоритетом підтримки та стимулювання розвитку в межах державної, секторальних та регіональних політик (див. рис. 1)[2].

Таблиця 1

Матриця розподілу регіонів України за рівнем АТРС у 2018 р.

Регіони-лідери за рівнем АТРС	м. Київ – 58,02 Одеська – 37,82 Херсонська – 35,69 Львівська – 33,35
Регіони-переслідувачі з високим рівнем АТРС	Київська – 28,87 Закарпатська – 27,77 Дніпропетровська – 26,29 Харківська – 24,62 Запорізька – 24,34 Івано-Франківська – 22,89
Регіони з низьким рівнем АТРС	Миколаївська – 21,74 Хмельницька – 21,68 Полтавська – 20,72 Донецька – 20,68 Вінницька – 19,55 Чернігівська – 18,70
Регіони з найнижчим рівнем АТРС	Черкаська – 17,37 Житомирська – 15,82 Волинська – 15,66 Сумська – 14,66 Рівненська – 13,63 Чернівецька – 12,84 Кіровоградська – 9,45 Луганська – 9,31 Тернопільська – 9,02

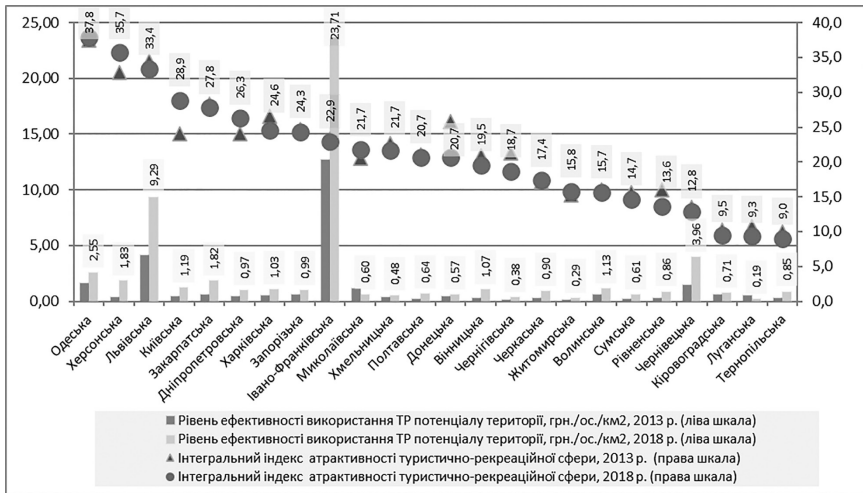

Рис. 1. Залежність ефективності використання туристично-рекреаційного потенціалу та атрактивності туристично-рекреаційної сфери регіонів України

Отже, аналіз чинників впливу на формування потенціалу туристично-рекреаційної сфери регіонів України дав змогу згрупувати їх так: природно-географічні, економічні, соціально-демографічні, інституційні, науково-технічні, а також визначити основні глобальні тенденції розвитку світового ринку туристичних послуг, від яких залежать вектор і можливості формування потенціалу туристично-рекреаційної сфери регіонів України з огляду на критерій стратегічної конкурентоспроможності і мету розширення масштабів розвитку та інтеграції туристичної індустрії в міжнародний ринок туристичних послуг.

Результати цього дослідження можуть бути використані під час формування загальнодержавної, регіональних і локальних стратегій і програм розвитку туризму та рекреації, адже дають змогу спрямувати підтримку і стимули на ті чинники, що є більш визначальними під час нарощення потенціалу розвитку туристично-рекреаційної сфери регіонів України.

Список використаних джерел

1. https://tourlib.net/books_ukr/pedtur_slovník.htm.
2. Олексієнко О. Нереалізований потенціал. Чим небезпечна тінізація туристичної галузі. Український тиждень № 31 (507) від 3 серпня, 2017.